

سبقت‌گامی

جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای شایان مدیرعامل محترم بانک مسکن
مدیرعامل محترم بانک سینا
مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای لسه‌گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارس‌بان
جناب آقای عقیلی کرمانی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای شیرینی مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
جناب آقای حسینی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای ایمانی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای خورسندیان مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای فرزین مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای اخلاقی فیض‌آثار مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای دولت‌آبادی مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای قاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای احمدی مدیرعامل محترم بانک شهر
جناب آقای بهاروندی مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل محترم بانک سپه
مدیرعامل محترم بانک گردشگری

با سلام و احترام

پیرو نامه شماره ۰۱/۱۱۸۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۱ در خصوص ابلاغ اصلاحیه دستورالعمل گواهی اعتبار مولد (گام) به پیوست تصویر «شیوه نامه اجرایی گواهی اعتبار مولد (گام)» که بر اساس آخرین اصلاحات دستورالعمل مورد اشاره مورد بازنگری و تصویب در کمیسیون اعتباری قرار گرفته ارسال می‌گردد.

خواهشمند است دستور فرمائید مراتب به واحدهای اجرایی ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت

گردد. ۵۷۳۶۰۷۰/۰.۵۵

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

اداره تامین مالی زنجیره تولید

حمید آذرمند
۹۴۱۶

محمد نادعلی
۳۳۱۵-۰۴

رونوشت:

- قائم مقام محترم و عضو هیات عامل بانک مرکزی جناب آقای دکتر ابوالحسنی جهت استحضار.
- معاون محترم فناوری‌های نوین جناب آقای دکتر محرمیان جهت استحضار.
- مدیر کل محترم اقتصادی جهت استحضار.
- مدیر کل محترم نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری جهت استحضار.
- مدیر کل محترم حقوقی جهت استحضار.
- مدیر کل محترم مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی جهت استحضار.
- وزارت صنعت، معدن و تجارت جناب آقای مهندس نیازی معاون محترم هماهنگی و محیط کسب و کار جهت استحضار.
- وزارت امور اقتصادی و دارایی جناب آقای دکتر سبحانیان معاون محترم سیاست گذاری اقتصادی جهت استحضار.
- وزارت جهاد کشاورزی جناب آقای دکتر قربانی معاون محترم برنامه‌ریزی و اقتصادی جهت استحضار.
- - نهاد ریاست جمهوری جناب آقای دکتر باقری معاون محترم سیاست های اقتصادی معاونت اقتصادی رئیس جمهور جهت استحضار.
- سرپرست محترم اداره اعتبارات جناب آقای اینانلو با اشاره به بند (۹) از سیزدهمین صورتجلسه کمیسیون اعتباری مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۲ جهت اطلاع.

شیوه نامه اجرایی گواهی اعتبار مولد (گام)

به استناد مفاد دستورالعمل گواهی اعتبار مولد (گام) مصوب یک‌هزار و دویست و هشتاد و سومین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۰۵ شورای پول و اعتبار و اصلاحیه آن، به منظور تبیین نحوه صدور اوراق گام و رفع ابهامات موسسات اعتباری عامل، «شیوه‌نامه اجرایی گواهی اعتبار مولد (گام)» که از این پس به اختصار «شیوه‌نامه» نامیده می‌شود، در ۲۹ ماده و ۲۶ تبصره تصویب می‌گردد.

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده ۱- در این شیوه‌نامه عبارات ذیل در معانی مشروح به کار می‌روند:

- ۱-۱- «بانک مرکزی»: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۲-۱- «موسسه اعتباری عامل»: بانک‌ها و موسسات اعتباری دارای سقف ضمانت و مجوز از بانک مرکزی برای صدور اوراق گام.
- ۳-۱- «سازمان بورس»: سازمان بورس و اوراق بهادار.
- ۴-۱- «کمیسیون»: کمیسیون اعتباری بانک مرکزی.
- ۵-۱- «اوراق گام»: اوراق گام صادره با عاملیت و ضمانت موسسه اعتباری عامل بر مبنای عقد ضمانت.
- ۶-۱- «بنگاه»: اشخاص حقوقی که مجوز فعالیت در بخش‌های (فعالیت‌های) اقتصادی مولد داشته باشند.
- ۷-۱- «بنگاه متعهد»: بنگاه خریدار نهاده (اعم از کالا و خدمات) که فروشنده نهاده (متقاضی) را جهت استفاده از اوراق گام از طریق سامانه به موسسه اعتباری معرفی می‌کند.
- ۸-۱- «متقاضی»: فروشنده حقیقی و حقوقی نهاده (اعم از کالا و خدمات) که اوراق گام را پس از صدور دریافت می‌کند.
- ۹-۱- «سامانه گام»: سامانه صدور و مدیریت اوراق گام در بازار پول.
- ۱۰-۱- «سقف ضمانت»: حداکثر میزان مجاز ضمانت اوراق گام برای موسسه اعتباری عامل.
- ۱۱-۱- «سقف اعتباری»: حداکثر میزان بهره‌مندی بنگاه متعهد از اوراق گام.
- ۱۲-۱- «دستورالعمل»: دستورالعمل گواهی اعتبار مولد مصوب شورای پول و اعتبار و اصلاحیه آن.
- ۱۳-۱- «شرکت سپرده‌گذاری مرکزی»: شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه.
- ۱۴-۱- «فعالیت اقتصادی مولد»: کلیه فعالیت‌های اقتصادی که به تولید کالا و خدمات می‌پردازند.

فصل دوم: وظایف بانک مرکزی

ماده ۲- سقف ضمانت هر موسسه اعتباری عامل بر مبنای ماده ۱۳ دستورالعمل توسط بانک مرکزی در هر سال تعیین و در سامانه گام ثبت می‌گردد.

تبصره - بانک مرکزی با توجه به عملکرد موسسه اعتباری در زمینه تضمین و وصول مطالبات ناشی از اوراق گام صادره نسبت به بازنگری سقف ضمانت موسسه اعتباری اقدام می‌نماید.

ماده ۳- حداکثر نرخ کارمزد برای عاملیت و ضمانت اوراق گام توسط بانک مرکزی به موسسه اعتباری عامل اعلام می‌گردد.

فصل سوم: وظایف موسسه اعتباری عامل

ماده ۴- پس از ابلاغ سقف ضمانت، موسسه اعتباری عامل موظف است نسبت به اعلام معرفی کاربر ارشد خود به اداره تامین مالی زنجیره تولید بانک مرکزی جهت تعریف در سامانه گام اقدام نماید.

ماده ۵- پس از ابلاغ سقف ضمانت، موسسه اعتباری عامل موظف است، براساس دستورالعمل پذیرش و معاملات اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) مصوب ۱۳۹۹/۰۱/۱۷ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار و اصلاحیه‌های بعدی آن نسبت به اخذ موافقت پذیرش از بورس/فرا بورس اقدام نماید.

تبصره ۱- موسسه اعتباری عامل مکلف است جدول زمان بندی انتشار اوراق گام و زمان سررسید آن (در پایان هر ماه) را تعیین نموده و اطلاعات مذکور را به همراه درخواست پذیرش اوراق گام به بورس/فرا بورس ارائه نماید.

تبصره ۲- از آنجایی که برای اوراق گام با سررسید در پایان هر ماه یک نماد تخصیص می یابد و به منظور جلوگیری از مراجعه چندین باره به سازمان بورس، توصیه می گردد موسسه اعتباری برنامه ۱۲ ماهه خود را در قالب یک درخواست به سازمان مذکور ارسال نماید.

تبصره ۳- برای هر موسسه اعتباری عامل در هر سال، ۱۲ نماد متناسب با سررسید اوراق گام در بازار بورس/فرا بورس تعریف می گردد.

فصل چهارم: بررسی صدور اوراق گام توسط موسسه اعتباری عامل

ماده ۶- موسسه اعتباری عامل موظف است پیش از صدور و انتقال اوراق گام، از موارد زیر در حد عرف بانکداری اطمینان حاصل نماید

۱- صوری نبودن موضوع معامله و احراز صدق آن

۲- مرتبط و متناسب بودن موضوع معامله با زمینه فعالیت بنگاه متعهد و متقاضی

۳- موضوع معامله در راستای تسویه بدهی های سابق نباشد.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری عامل موظف است اقدام به اعتبارسنجی بنگاه متعهد نماید، به نحوی که اعتبارسنجی به عمل آمده مبین میزان سقف اعتباری وی باشد.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری عامل مجاز به صدور اوراق گام بیش از سقف اعتباری بنگاه متعهد نمی باشد.

تبصره ۲- سقف اعتباری هر بنگاه متعهد معادل ۱۲۰ درصد از فروش سال آخر آن بنگاه بر مبنای صورت های مالی حسابرسی شده پس از کسر مانده تسهیلات مرتبط با تأمین مالی سرمایه در گردش بنگاه مربوطه و تعهدات ناشی از اوراق گام قبلی منتشره نزد شبکه بانکی توسط سامانه گام تعیین می گردد

تبصره ۳- سقف اعتباری بنگاه متعهد در صورت دو بار ایفای تعهد متوالی بنگاه متعهد در سررسید برای اوراق گام قبلی منتشره، به میزان ۱۰ واحد درصد افزایش می یابد.

تبصره ۴- میزان آخرین فروش بنگاه متعهد از سامانه های اطلاعاتی سازمان امور مالیاتی به صورت آنلاین توسط سامانه گام اخذ می گردد.

تبصره ۵- تا زمان برقراری ارتباط سیستمی با سازمان امور مالیاتی، میزان فروش توسط موسسه اعتباری عامل بر مبنای صورت های مالی حسابرسی شده به صورت دستی ثبت می گردد.

تبصره ۶- موسسه اعتباری عامل مکلف است اجازه دریافت اطلاعات بنگاه متعهد توسط بانک مرکزی از سازمان امور مالیاتی را اخذ نماید.

تبصره ۷- موسسه اعتباری عامل مکلف است حق برداشت از کلیه حساب‌های بنگاه متعهد نزد آن بانک را در صورت عدم ایفای تعهدات در سررسید را اخذ نماید.

تبصره ۸- استعلام وضعیت بدهی غیر جاری و چک برگشتی بنگاه متعهد توسط موسسه اعتباری عامل از سامانه‌های بانک مرکزی برای صدور اوراق گام ضرورت ندارد. در عین حال، توصیه می‌گردد موسسه اعتباری عامل برای اعتبارسنجی بنگاه متعهد اقدام نماید.

ماده ۸- سررسید اوراق گام توسط موسسه اعتباری عامل با توجه به زمان سررسید فاکتور خرید مربوط (که نشان دهنده مطالبات قطعی بنگاه متقاضی از بنگاه متعهد است) یا زمان پرداخت مورد توافق توسط موسسه اعتباری عامل تعیین می‌گردد.

ماده ۹- به استناد بخش‌نامه شماره ۹۹/۳۰۷۱۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۱ مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی، صدور اوراق گام منوط به اخذ گواهی تبصره یک ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم نمی‌باشد.

ماده ۱۰- اوراق گام برای بنگاه‌های متعهد که حداقل یک سال از شروع بهره‌برداری آن گذشته باشد، قابل صدور است.

فصل پنجم: صدور اوراق گام توسط موسسه اعتباری عامل و انتقال در بازار پول

ماده ۱۱- موسسه اعتباری عامل پس از اعتبارسنجی لازم و بررسی اسناد و مدارک می‌تواند نسبت به صدور اوراق گام اقدام می‌نماید.

ماده ۱۲- موسسه اعتباری عامل براساس راهنمای کاربری اوراق گام نسبت به ثبت نام بنگاه متعهد و متقاضی در سامانه گام و صدور اوراق گام برای بنگاه متقاضی براساس نمادهای اخذشده اقدام می‌نماید.

تبصره ۱- ثبت صدور اوراق گام صرفاً در سامانه گام توسط موسسه اعتباری عامل صورت می‌گیرد.

تبصره ۲- موسسه اعتباری عامل موظف است کد بورسی متقاضی و بنگاه متعهد را در سامانه گام ثبت نماید.

تبصره ۳- موسسه اعتباری عامل برای صدور اوراق گام نیازی به اخذ شماره از سامانه سپام ندارد، لیکن بایستی نسبت به اخذ شماره منحصر به فرد از سامانه گام و ثبت اطلاعات تکمیلی در سامانه سمات اقدام نماید.

تبصره ۴- این اوراق تا زمان سررسید در نسبت‌های نظارتی قابل احتساب نمی‌باشد.

ماده ۱۳- مؤسسه اعتباری عامل مکلف است به منظور حصول اطمینان از ایفای تعهدات بنگاه متعهد، تضامین و وثایق کافی اخذ نماید.

ماده ۱۴- موسسه اعتباری عامل موظف است در چارچوب ضوابط و مقررات بانکی با بنگاه متعهد قرارداد عاملیت و ضمانت طبق فرم یکنواخت ابلاغی (قرارداد عاملیت و ضمانت اوراق گام) توسط بانک مرکزی انعقاد نماید.

تبصره - قراردادهای اوراق گام مشمول ماده (۱۵) قانون عملیات بانکی بدون ربا نیست و از مزایای ماده قانونی مذکور از قبیل اسناد لازم‌الاجراء برخوردار نمی‌باشد.

ماده ۱۵- موسسه اعتباری عامل در زمان صدور اوراق گام، نسبت به درج اطلاعات فاکتور مأخوذه از بنگاه متعهد در سامانه گام اقدام می‌نماید و این اطلاعات از طریق سامانه گام به سامانه سازمان امور مالیاتی ارسال می‌گردد.

ماده ۱۶- مؤسسه اعتباری عامل، کارمزد صدور اوراق گام را براساس نرخ اعلام شده توسط بانک مرکزی متناسب با کیفیت تضامین و وثایق صرفاً برای یک بار در زمان صدور از بنگاه متعهد اخذ می‌نماید.

تبصره ۱- تشخیص کیفیت تضامین و وثایق و تعیین نرخ کارمزد تا میزان حداکثر نرخ کارمزد ابلاغ شده، برعهده مؤسسه اعتباری عامل می‌باشد.

تبصره ۲- به منظور تشویق بنگاه متعهد، مؤسسه اعتباری عامل می‌تواند پس از ایفای تعهد بنگاه، حداکثر در سقفی که هیئت عامل بانک مرکزی تعیین می‌کند، تخفیفی در نرخ کارمزد اوراق گام اعمال نماید.

ماده ۱۷- مؤسسه اعتباری عامل مکلف است بنابر بر درخواست دارنده اوراق گام و موافقت متقاضی بعدی مشروط بر وجود رابطه معاملاتی در زنجیره تولید، براساس فاکتور خرید نسبت به انتقال آن به متقاضی جدید در بازار پول از طریق سامانه گام اقدام نماید.

تبصره ۱- نقل و انتقال اوراق گام در سامانه گام صرفاً به قیمت اسمی امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۲- ثبت نقل و انتقال و اطلاعات متقاضیان بعدی توسط مؤسسه اعتباری در سامانه گام صورت می‌پذیرد.

تبصره ۳- متقاضی امکان نگه داری اوراق گام را تا زمان سررسید در بازار پول دارد و تسویه این اوراق توسط مؤسسه اعتباری عامل در روز سررسید انجام می‌شود.

تبصره ۴- مؤسسه اعتباری عامل حق ندارد بابت انتقال اوراق گام در بازار پول کارمزد اخذ نماید.

تبصره ۵- انتقال اوراق گام به بنگاه‌های متقاضی که کد بورسی ندارند، امکان‌پذیر نمی‌باشد.

ماده ۱۸- تسویه اوراق گام منتقل شده به بازار سرمایه صرفاً توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی با دارنده نهایی اوراق گام در چارچوب ضوابط بازار مذکور صورت می‌گیرد.

فصل ششم: معاملات ثانویه اوراق در بازار بورس / فرابورس و تسویه در سررسید اوراق گام

ماده ۱۹- اوراق گام صادره توسط مؤسسه اعتباری عامل بنا به درخواست متقاضی می‌تواند حداکثر تا یک هفته قبل از سررسید به بازار بورس / فرابورس متناسب با بازار پذیرش شده اوراق گام انتقال یابد و پس از این تاریخ اوراق قابلیت انتقال به بورس / فرابورس را ندارد.

ماده ۲۰- مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به واریز مبلغ اوراق گام صادر شده تا یک روز پیش از سررسید به حساب سپرده‌گذاری مرکزی اقدام نماید.

فصل هفتم: ثبت حسابداری و مطالبات ناشی از تعهدات اوراق گام

ماده ۲۱- مؤسسه اعتباری عامل موظف است نسبت به ایجاد سرفصل‌های مرتبط با اوراق گام در دفاتر حسابداری براساس بخشنامه اداره ارزیابی سلامت بانکی بانک مرکزی اقدام نماید.

ماده ۲۲- در صورت عدم ایفای تعهد توسط بنگاه متعهد، مؤسسه اعتباری عامل موظف است مطالبات مذکور را به اقلام بالای خط ترازنامه خود و به سرفصل بدهکاران بابت گواهی اعتبار مولد (گام) پرداخت شده به تفکیک دولتی و غیردولتی انتقال دهد و نسبت به وصول مطالبات خود از بنگاه متعهد اعم از اجرایی نمودن وثایق یا تضامین اقدام نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲۳- موسسه اعتباری موظف است در صورت عدم پرداخت اوراق گام توسط بنگاه متعهد مطالبات مذکور را پس از دو ماه به طبقه مشکوک الوصول منتقل نماید. ذخیره گیری مطالبات ناشی از اوراق گام مطابق دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره گیری موسسات اعتباری قابل محاسبه می باشد.

تبصره - موسسه اعتباری عامل موظف است ترتیبی اتخاذ نماید مطالبات ناشی از اوراق گام مطابق ماده مذکور طبقه بندی گردد.

ماده ۲۴- موسسه اعتباری عامل موظف است برای پوشش مطالبات ناشی از اوراق گام، براساس ضوابط و مقررات جاری، ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در دفاتر خود احتساب نماید.

ماده ۲۵- بنگاه متعهد مکلف است در خصوص اوراق گام منتقل شده به بازار سرمایه، حداقل دو روز کاری قبل از سررسید و در خصوص اوراق منتقل نشده به بازار سرمایه، حداقل یک روز کاری قبل از سررسید اوراق، وجه اوراق مذکور را بصورت دفعتاً واحده در وجه موسسه اعتباری عامل تأمین نماید و موسسه اعتباری عامل مجاز نیست ترتیبی برای تقسیط مطالبات صورت دهد.

ماده ۲۶- موسسه اعتباری عامل موظف است در صورت عدم ایفای تعهدات توسط بنگاه متعهد، از تاریخ پرداخت وجه اوراق گام وجه التزام تاخیر تادیه دین برابر با نرخ سود تسهیلات غیرمشارکتی به علاوه ۸ واحد درصد را از بنگاه متعهد مطالبه نماید.

تبصره - وجه التزام تاخیر تادیه دین اوراق گام در قراردادهای منعقد شده با بنگاه متعهد به صورت شرط ضمن عقد درج گردد.

ماده ۲۷- در صورت عدم ایفای تعهدات از سوی بنگاه متعهد، موسسه اعتباری عامل نمی تواند حداقل سه ماه پس از زمان تسویه بدهی اوراق گام نکول شده قبلی، اوراق گام جدیدی برای بنگاه مذکور صادر نماید.

ماده ۲۸- ایجاد هر گونه تعهدات و یا اعطای تسهیلات به بنگاه متعهد، از زمان پرداخت وجه اوراق گام نکول شده از سوی موسسه اعتباری عامل تا زمان وصول کامل مطالبات، از سوی هر یک از موسسات اعتباری ممنوع است.

ماده ۲۹- موسسه اعتباری عامل موظف است مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در چارچوب "قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور" در خصوص تعیین تکلیف بدهی های ناشی از صدور اوراق گام را اجراء نماید.

«شيوه نامه گواهی اعتبار مولد (گام)» در ۲۹ ماده و ۲۶ تبصره در سیزدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۲

کمیسیون اعتباری به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجرا است.